

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Кафедра економічної теорії та фінансово-економічної безпеки

Методичні вказівки

до виконання курсової роботи

з курсу: «Управління системою продовольчої безпеки»

для студентів, які навчаються за навчальним планом бакалаврів

денної та заочної форми навчання

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Освітньо-професійна програма: «Управління фінансово-економічною
безпекою»

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з курсу «Управління системою продовольчої безпеки» для бакалаврів спеціальності 073 Менеджмент. / укладачі: Т.І Ткачук, Н.С. Згадова – Одеса: ОНАХТ, 2021

Укладачі: Т.І. Ткачук, к.е.н, доцент,

Н.С. Згадова, к.е.н, доцент,

Відповідальний за випуск доцент кафедри економічної теорії та фінансово-економічної безпеки Згадова Н.С., к.е.н, доцент.

1. Мета і завдання виконання курсової роботи

Курсова робота з дисципліни «Управління системою продовольчої безпеки» є завершальним етапом вивчення відповідної навчальної дисципліни, вона також підсумовує вивчення деяких інших курсів, зокрема, «Економічна безпека агропродовольчого ринку», «Основи національної безпеки України», «Теорія управління безпекою соціальних систем». В той же час ця курсова робота є однією з основ написання в подальшому кваліфікаційної роботи магістра.

Мета виконання курсової роботи в подальшому поглибленні теоретичних знань з проблем управління продовольчою безпекою в межах обраної системи, перевірці навичок самостійного аналізу факторів та показників продовольчої безпеки в межах обраної теми, перевірці навичок самостійного аналізу факторів та показників продовольчої безпеки, світового досвіду управління продовольчою безпекою, вміння працювати з науковими джерелами, використовувати сучасні інформаційні технології, вміння логічного викладення матеріалу та надання йому рис ілюстративності.

Завданнями виконання курсової роботи з дисципліни «Управління системою продовольчої безпеки» є:

- Закріплення та поглиблення теоретичних знань з проблем управління продовольчою безпекою;
- Застосування навичок аналізу факторів та показників продовольчої безпеки в обраній темі;
- Аналіз та оцінка теоретичних питань та шляхів досягнення продовольчої безпеки;
- Вивчення цілей та методів управління продовольчою політикою в окремих регіонах та країнах світу та формування висновків щодо можливості запозичення світового досвіду в Україні;
- Аналіз стану продовольчої безпеки України та ефективності управління продовольчою політикою;
- Формування пропозицій щодо покращення системи управління продовольчої безпеки України.

Предметом дослідження є економічні відносини виробництва, розподілу, обміну та споживання продовольчих ресурсів та вплив на ці процеси державної економічної політики.

2. Тематика курсових робіт

1. Теоретичні засади продовольчої безпеки.
2. Історія продовольчої проблеми та спроб її розв'язання.

3. Механізм управління системою продовольчої безпеки підприємства.
4. Динаміка світового виробництва основних продовольчих ресурсів.
5. Продовольча безпека в системі національної безпеки.
6. Продовольча безпека в системі глобальних проблем.
7. Взаємозв'язок продовольчої та екологічної безпеки.
8. Фізична та економічна доступність продовольства.
9. Аналіз показників продовольчої безпеки.
10. Соціальні аспекти продовольчої безпеки.
11. Роль харчової та переробної промисловості у забезпеченні продовольчої безпеки.
12. Особливості регіональної продовольчої політики.
13. Принципи та напрямки державної політики продовольчої безпеки.
14. Продовольчий потенціал України.
15. Сучасний стан продовольчої безпеки України.
16. Регіональна продовольча безпека в сучасних умовах.
17. Продовольча проблема у сучасному світі: географічні та соціальні аспекти.
18. Вплив сировини та енергетичної та продовольчої безпеки.
19. Зовнішні та внутрішні загрози продовольчої безпеки країни.
20. Динаміка та тенденції споживання харчових продуктів населенням України.
21. Продовольча безпека України: загрози та шляхи їх усунення.
22. Вплив міжнародних монополій на продовольчу безпеку.
23. Роль агропромислового ринку в забезпеченні продовольчої безпеки України
24. Структура та інфраструктура АПК України та їх економічна безпека
25. Сучасні тенденції розвитку продовольчого комплексу та агропродовольчого ринку.
26. Особливості продовольчої політики в ЄС
27. Державне управління у сфері економічної безпеки України
28. Продовольча безпека України та особливості її розвитку.
29. Оцінювання впливу продовольчої безпеки на стан економічної безпеки держави.
30. Сучасний стан продовольчої політики в Україні.
31. Державне регулювання агробізнесу в країнах ЄС.
32. Сучасні технології в забезпеченні продовольчої безпеки.
33. Прямі та опосередковані важелі державного впливу на продовольчу сферу.
34. Аналіз факторів продовольчої безпеки.

35. Особливості забезпечення продовольчої безпеки Одеського регіону.

3. Вибір теми курсової роботи.

Тему курсової роботи студент обирає у відповідності до власних уподобань в попередній науково-дослідній роботі та узгоджує її з науковим керівником. Кожна тема може виконуватися лише одним студентом.

Обравши тему, студент розробляє план курсової роботи та узгоджує його з керівником.

4. Структура курсової роботи

Курсова робота з дисципліни «Управління системою продовольчої безпеки» складається з:

- Титульний аркуш
- Завдання на курсову роботу
- Зміст курсової роботи
- Вступ
- 1. Теоретичний розділ
- 2. Аналітичний розділ
- Висновки та пропозиції
- Список використаної літератури
- Додатки

Зразок оформлення титульного аркуша до курсової роботи наведено у додатку А.

Зразок оформлення завдання на курсову роботу наведено у додатку Б.

У вступі до курсової роботи визначається актуальність обраної теми, основні проблеми та ступінь висвітлення в літературі, визначається мета роботи та основні напрями дослідження.

У теоретичному розділі розглядається в залежності від обраної теми основні поняття, категорії, сутність та структура проблеми; цілі, методи та напрями вирішення; показники та фактори; теоретична розробленість та висвітлення проблеми у науковій літературі ата законодавчій базі.

У аналітичному розділі розглядається сучасний стан відповідних показників та факторів на конкретному рівні; практика досягнення поставлених цілей та методи, які при цьому використовуються в конкретній країні; відповідність досягнутих результатів поставленим цілям; робиться порівняльний аналіз продовольчої політики; виявляються шляхи вдосконалення та резерви продовольчого забезпечення.

У висновках і пропозиціях, виходячи з проведеного в робочі дослідження, коротко викладає основні висновки, зроблені ним, виявленні ним недоліки у застосуванні тих чи інших показників, методів, цілей досягнення продовольчої безпеки, а також формулює свої пропозиції щодо їх вдосконалення. У висновках також необхідно зазначити, як використовувати міжнародний досвід забезпечення продовольчої безпеки у нашій країні.

Список літератури оформляється згідно вимог, які викладені у розділі 6 даних методичних вказівок.

У додатках можуть бути розміщені міжнародні та вітчизняні нормативні акти (закони, концепції, декларації), офіційні звіти з питань продовольчого забезпечення, офіційно затверджені норми споживання, розрахунки споживання комплексу, тощо.

5. Порядок виконання курсової роботи.

Етапи виконання курсової роботи з дисципліни «Продовольча безпека та продовольча політика»:

- Обрання теми;
- Ознайомитись з нормативно-правовою базою та літературними й іншими інформаційними джерелами за обраною темою;
- Складання затвердження плану курсової роботи;
- Аналіз підбраного матеріалу та написання курсової роботи;
- Оформлення курсової;
- Доопрацювання роботи після перевірки керівником;
- Захист курсової роботи.

В процесі ознайомлення з нормативно-правовою базою та літературними джерелами, студент може скористатися методичними вказівками до самостійної роботи з курсів «Продовольча безпека та продовольча політика», «Економічна безпека та агропродовольчого ринку», розроблені кафедрою, в яких міститься список рекомендованої літератури.

План курсової роботи має складатися з 2-3 основних розділів, які, в свою чергу, поділяються на підрозділи. План складається студентом і затверджується керівником до початку написання роботи.

6. Порядок оформлення курсової роботи.

Текст курсової роботи розміщують на аркушах формату А4 розміром 210-297мм.

Поля: ліве, верхнє та нижнє – 20 мм, праве 10мм.

Текстова частина виконується шрифтом 14, Times New Roman з полуторним міжрядковим інтервалом.

Обсяг текстової частини курсової роботи (без додатків) 30-35 сторінок печатного тексту. Сторінки нумеруються арабськими цифрами. Титульна сторінка є першою, але номер на ній не проставляється.

Всі елементні структури курсової роботи, зазначені в 4 розділі цих методичних вказівок, розміщуються з нової сторінки. Заготовки розділів та підрозділів в роботі з відповідного нумерацією арабськими цифрами пишуться з великої літери і розміщуються з абзацом відступом (5 знаків). Нумерація підрозділів в містить номер розділу та через крапку порядковий номер підрозділу (наприклад, 1.1; 2.1).

Фактичний матеріал може бути представлений у вигляді графіків, схем, таблиць, діаграми мають бути пронумеровані і мати назву (наприклад, схема 1 – назва схеми).

Розташовують схеми, графіки, таблиці і діаграми після пояснення на них у тексті на цій же або на наступній сторінці. Схеми. Графіки. Діаграми мають бути розташовані на одній сторінці, а таблиці допускається переносити на іншу сторінку, тоді треба позначити її «Продовження таблиці № - ».

На усі наведенні фактичні данні та цитати мають бути посилання в яких вказується джерело.

Список використаної літератури складається в алфавітному порядку мовою оригіналу. В той же час дотримується така послідовність літературних джерел: Закони України, посилання Верховної ради, Укази президента України, постанови кабінету міністрів, міжнародні та міждержавні правові документи, резолюції Генеральної асамблеї ООН, документи ФАО.

Після цього в списку літератури йдуть книжки, статичні, методичні вказівки та інші джерела. Правила оформлення різних видів літературних джерел наводиться у Додатку в.

Після текстової частини курсової роботи розміщують додатки, які позначаються великими літерами української абетки в тому порядку, в якому вони згадуються в тексті курсової роботи. Кожен додаток має свою назву. Нумерація сторінок додатків спільна з текстом курсової роботи.

7. Доопрацювання курсової роботи та її захист.

Після перевірки курсової роботи керівником. Студент ознайомлюється з рецензією і враховує критичні зауваження. Відповідні доповнення додаються до курсової роботи на окремих аркушах.

До захисту допускається робота в якій розкрито всі пункти плану, яка відповідає вимогам за обсягом і оформленням.

Захист курсової роботи проводиться комісією з викладачів кафедри. Включаючи керівника роботи. Студент коротко (до 10 хвилин) доповідає про основні одержані результати і висновки, роботу над зауваженням керівника, а також відповідає на питання членів комісії.

Оцінюється курсова робота згідно з положенням про рейтингову оцінку знань студента.

Список літератури

1. Декларація соціального прогресу та розвиток: прийнята і проголошена резолюцією 2542 (XXIV) Генеральної Асамблеї від 11 грудня 1969 р.

2. Загальна декларація про ліквідацію голоду та недоїдання 1974 [Електронний ресурс] : Доповідь Всесвітньої продовольчої конференції, Рим, 5–16 листопада 1974 р.

3. Загальна декларація прав людини : прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї від 10 грудня 1948 р.

4. ЗАКОН УКРАЇНИ Про державну підтримку сільського господарства України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2004. N 49, ст. 527) (Із змінами, внесеними згідно із Законами N406-VII (406-18) від 04.07.2013)

5. Римська Декларація про всесвітню продовольчу безпеку і План дій Всесвітньої зустрічі на вищому рівні з проблем продовольства, Рим, 13 листопада 1996 р.

6. Алисов Н.В. Экономическая и социальная география мира (общий обзор): Учебник / Алисов Н.В., Хорев Б.С. - М. : Гардарики, 2001- 704 с.

7. Балабанов В.С. Продовольственная безопасность. Международные и внутренние аспекты/ В.С. Балабанов, Е.Н. Борисенко. М.: Экономика, 2002. - 544 с;

8. Боев Ю.О. Економічна історія : Західна Європа, Японія, США : навч. посіб. / Боев Ю. О., Боева С. Ю. - К.: Вища шк., 2004. - 174 с.

9. Бор М.З. История мировой экономики: Конспект лекций / Бор М. З. М.: "Дело и сервис", 2000. - 496 с.

10. Вавринчук М.П. Національна безпека України, М.П. Вавринчук.- К.: Кондор, 2008.- 600 с.

11. Власов В.І. Глобальна продовольча проблема. – К.: ІАЕ, 2001. –506 с.

12. Власов В.І. Ринкова трансформація АПК: Колективна монографія у чотирьох частинах/ За ред. П.Т.Саблука, В.Я.Амбросова, Г.Є.Мазнева. Ч.1. Соціально-економічні проблеми розвитку села. – К.: ІАЕ, 2002. – 571 с.
13. Гойчук О. І. Продовольча безпека / Гойчук О. І. – Житомир : Полісся, 2004. – 384 с.
14. Глобалізація і безпека розвитку: Монографія/ Керівник авторського колективу О.Г. Білоус. - К.: КНЕУ, 2001. - 733 с.
15. Гумеров Р. Р. Продовольственная безопасность страны: к развитию правовых основ и экономических механизмов обеспечения / Р.Р.Гумеров /Российский экономический журнал. – 2006. – №11-12. – С. 41–56;
16. Дзьобань О. П. Національна безпека України: концептуальні засади та світоглядний сенс/ О.П.Дзьобань.- Х. : Майдан, 2007. — 284с.
17. Замятнин В.Н. История экономических учений/ Замятнин В.Н. - М. : Высшая школа, 1964. - 548 с.
18. История экономических учений : Учебник для экон. спец. вузов / [Риндина М.Н., Василевский Е. Г., Голосов В.В. и др.]; под ред. М. Н. Риндина. - М.: высш. школа, 1983. - 559 с.
19. Корецький М.Х. Державне регулювання розвитку аграрної сфери економіки України: [монографія] / М.Х. Корецький. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – 260 с;
20. Курбатов В.П., "Актуальні проблеми КНР: демографія, агросфера, екологія", М., 2006;
21. Ломакин В.К. Мировая экономика: Учебник / Ломакин В. К. - М: ЮНИТИ, 2002 - 735с.
22. Ляшенко П. И. История народного хозяйства СССР / Ляшенко П. И. - М.: госуд. изд-во полит. литер., 1952. т. 1. - 1952 - 656 с.
23. Моисеева Л.А. История цивилизаций / Моисеева Л.А. - Ростов-на-Дону, 2000. - 416 с. - курс лекцій.
24. Мочерний С. В. Економічна теорія : Посібник / Мочерний С.В. - К: Академія, 1999 - 592с.
25. Панченко П.П. Аграрна історія України: Підручник / Панченко П.П. , Шмарчук В.А.К. : Т-во "Знання", КОО, 2000. - 342 с. - (Вища освіта ХХІ століття).
26. Резникова О.С. Продовольственная безопасность в условиях мировой глобализации экономики : монография / Резникова О.С. - Симферополь: ЧП "Фактор", 2011. - 285 с.
27. Саблук П. Аграрна економіка і політика в Україні: підсумки минулого та погляд у майбутнє. – Т.ІІ: Аграрна економіка в умовах демократичного державотворення. – К.: Інститут аграрної економіки, 2001. – 484 с.

28. Світова економіка : Підручник / [Філіпенко А. С., Рогач О. І., Шнирков О.І. та ін.]. - К.: Либідь, 2000. - 582 с.
29. Субтельний О. Україна: історія / Субтельний О. - К.: Либідь, 1992 . - 560 с.
29. Федина А. В. Растения и человек / Федина А. В.- Москва, 2000 - 95 с.
30. Хорунжий М. Й. Аграрна політика : Навч. Посібник. / Хорунжий М.Й - К.: КНЕУ, 1998. - 240 с.
31. Браун Гордон. Заброшенные дети глобализаций : Стаття с 2014 The World Post / Global Vviewpoint Network / МСТ / - перепечатка, 2000, 7. III. 2014.
32. Білорус О.Г., Власов В.І. Вплив ідей В.І.Вернадського на розвиток науки / Наук.-практ. конф. “Внесок академіка В.І.Вернадського в дослідження проблем розвитку розміщення продуктивних сил”, Київ, 12–13 берез. 2003 р. – К.: РВПС України НАН України, 2002. – С. 87–93.
33. Власов В.І. Система державних програм підтримки фермерів США// Економіка АПК. – 1995. – №2. – С.79–81.
34. Власов В.І. Світові земельні ресурси та їх використання в сільському господарстві// Економіка АПК. – 2002. – №6. – С.116–123.
35. Власов В.І. Глобалізація та регіоналізація торгівлі // Вісн. аграр. науки. – 2004. – №5. – С.73–76.
36. Власов В.І. Світові та регіональні зміни у використанні земель під продовольчими культурами// Економіка АПК. – 2004. – №3. – С.152–155.
37. Власов В.І. Можливість посилення присутності України на світовому ринку зерна /5 Симпозіум Україна-Австрія “Сільське господарство: наука і практика”, Київ, 9–11 верес. 2004 р. – К.: 2004. – С. 164–165.
38. Королев Д. Да будет хлеб (и витамины)! : Стаття / Королев Д., Семенова М. - Газета 2000, 16. X. 2015.
39. Курносенко Л. Удосконалення механізмів державного регулювання матеріально-технічного забезпечення аграрного виробництва// Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України. - 2005. - № 2. - С. 472-484.
40. Олійник О. Теоретико-методологічні засади державного регулювання аграрного ринку // Економіка України. - 2005. - № 7. - С. 65-74
41. Сен А. Экономическая взаимозависимость и мировая продовольственная проблема/ А. Сен / Проблемы теории и практики управления. – 1999. – № 2. – С. 8–15.
42. Саблук П. Т. Экономические основы продовольственной безопасности стран мира / П. Т. Саблук /Економіка АПК. – 2008. – № 8. – С. 21–25.

43. Шишков Ю. В. Международные аспекты продовольственной проблемы /Шишков Ю. В., Мировицкая Н. С. - М.: Международные отношения, 1983. - 96 с.

44. Юрчишин В. В. Науково-методичні та організаційні основи розвитку системи управління аграрним сектором економіки / В. В. Юрчишин /Економіка АПК. – 2003. – № 1.

45. Політика і розвиток сільського господарства в Україні (За ред. С. фон Крамона-Таубадея, С. Зорі, Л. Штріве). К., "Альфа-Принт", 2001, с 77.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Кафедра економічної теорії та фінансово-економічної безпеки

Курсова робота

З дисципліни: «Управління системою продовольчої безпеки»

На тему: «_____»

Виконавець _____

(підпис)

Студент(ка) _____

(прізвище та ініціали)

Група _____ спеціальність 076 Менеджмент

Залікова книжка № _____

Керівник _____

(підпис)

(посада, вчене звання, прізвище та ініціали)

Одеса ОНАХТ 20_____

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Факультет економіки, бізнесу і контролю

Кафедра економічної теорії та фінансово-економічної безпеки

Дисципліна: «Управління системою продовольчої безпеки»

Напрямок підготовки 076 «Менеджмент»

Курс _____ Група _____ Семестр _____

Завдання

На курсову роботу студенту

(прізвище, ім'я, по-батькові)

1. Тема роботи _____
2. Термін здачі студентом закінченої роботи _____
3. Зміст роботи (перелік питань, які підлягають розгляду)

4. Дата видачі завдання «_____» _____ 20____ року

Завдання прийняв до виконання _____

(Підпис)

Календарний план

№	Назва етапів курсової роботи	Термін виконання	Примітка